

**КОНФЕРЕНЦИЈА О
ПРИСТУПАЊУ ЕВРОПСКОЈ
УНИЈИ
-СРБИЈА-**

ПРИЛОГ

**САСТАНАК НА НИВОУ МИНИСТРА НА КОМ СЕ ОТВАРА
МЕЂУВЛАДИНА КОНФЕРЕНЦИЈА
О ПРИСТУПАЊУ СРБИЈЕ
ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ**

ОПШТА ПОЗИЦИЈА ЕУ

УВОДНО ИЗЛАГАЊЕ ЕУ О ПРИСТУПНИМ ПРЕГОВОРИМА

1. У име Европске уније, част ми је да уваженим представницима Србије данас пожелим добродошлицу на отварање преговора о приступању ваше државе Европској унији.

2. Ово је тренутак од историјског значаја за све нас. Проширење и даље представља кључну политику Европске уније. Отварање приступних преговора није само важан корак када је реч о односима између Србије и ЕУ, већ је оно и јасан доказ трајне посвећености ЕУ европској перспективи Западног Балкана. Отварање приступних преговора такође показује да, када се испуне услови, ЕУ испуњава своја обећања. Изгледи за приступање подстичу политичке и економске реформе, трансформишу друштва, консолидују владавину права и стварају нове могућности за грађане и привредне субјекте у оним европским државама које желе да постану део пројекта још блискије повезане уније. Они јачају процес стабилизације и помирења у региону, показујући на делу да процес проширења доводи до трансформисања и стабилизације у корист како ЕУ, тако и региона у целости.

3. Србија и Европска унија су већ блиски партнери у оквиру Процеса стабилизације и придруживања. Прелазни споразум о трговини и трговинским питањима, који је потписан у априлу 2008. ступио је на снагу 1. фебруара 2010. године. Поред тога, Споразум о стабилизацији и придруживању је недавно ступио на снагу, тачније 1. септембра 2013. године. Пре тога, Комисија је водила интензиван дијалог са вашим властима у циљу праћења спровођења реформске агенде ЕУ и кључних приоритета утврђених у Мишљењу Комисије о захтеву Србије за чланство у Европској унији из октобра 2011. Предузети су храбри кораци да би се постигао Први споразум о принципима који регулишу нормализацију односа између Србије и Косова* и од тада је остварен позитиван напредак у спровођењу његових главних елемената.

4. Генерално гледано, у протеклих неколико година наш дијалог и сарадња били су изузетно интензивни. Европска унија је примила к знању да је Србија на задовољавајући начин спровела Прелазни споразум и да доприноси неометаном функционисању различитих заједничких институција. Штавише, као што је наведено на нашем првом састанку Савета за стабилизацију и придруживање одржаном 21. октобра, ступање на снагу ССП означава нову квалитативну фазу у билатералним односима. ССП ће додатно учврстити већ сада јасно видљиве позитивне ефекте Прелазног споразума, нарочито у области трговине. Ово изискује нове, значајне обавезе и ангажовање Србије у областима као што су правда, слобода и безбедност, слободно кретање радника и право пословног настањивања, као и слободно кретање капитала и услуга, јер ове обавезе сада имају уговорни карактер.

5. Користи за обе стране које проистичу из побољшаног квалитета наших односа већ се материјализују. Тако је, на пример, за грађане Србије постало

* Ово означавање не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом СБ УН 1244/99 и Мишљењем МСП-а о проглашењу независности Косова.

лакше да путују у ЕУ откад је визна либерализација ступила на снагу 2009. године. ЕУ пружа Србији и финансијску помоћ у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА). Осим тога, Србија учествује и у неколико програма ЕУ. Наш политички и економски дијалог ће се сада додатно развијати, нарочито преко тела која су задужена за спровођење ССП.

6. Као што је наведено у закључцима Савета од 11. децембра 2012. године, као и у оним од 25. јуна и 17. децембра 2013. године, а које је Европски савет усвојио на заседању одржаном 27/28. јуна и 19/20. децембра 2013. године, Србија је постигла неопходан степен усклађености са критеријумима за чланство, а нарочито са кључним приоритетом предузимања корака ка видљивом и одрживом побољшању односа са Косовом. Србија у задовољавајућој мери испуњава политичке критеријуме и услове Процеса стабилизације и придруживања, а предузима и значајне кораке у правцу успостављања функционалне тржишне економије. Србија би требало да у средњем року буде у стању да преузме обавезе из чланства и то у скоро свим областима правних тековина ЕУ.

7. Данашње отварање приступних преговора представља прекретницу у еволуцији наших односа. Ваша држава је део наше заједничке европске историје, наслеђа, вредности и културе, те се радујемо даљем јачању веза које нас већ сад блиско повезују.

8. Наши преговори се заснивају на члану 49. Уговора о Европској унији и, сходно томе, узимају у обзир све релевантне закључке Савета, пре свега закључке усвојене на седници Европског савета одржаној у Копенхагену у јуну 1993. и обновљени консензус о проширењу који је Европски савет одобрио у децембру 2006. ЕУ придаје велики значај кохерентној примени обновљеног консензуса о проширењу који се заснива на консолидацији преузетих обавеза, праведном и строгом условљавању, бољој комуникацији, а у комбинацији са капацитетом ЕУ, у свим његовим аспектима, да интегрише нове чланице, при чему се свака држава оцењује на основу сопствених достигнућа. Кредибилна политика проширења од кључног је значаја за одржање реформског процеса који је започет у државама на које се ова политика односи, као и за јавну подршку проширењу у државама чланицама. Савет остаје чврсто посвећен наставку процеса проширења на основу договорених начела и закључака.

9. У складу са захтевом који је Европски савет упутио на седници одржаној 27/28. јуна 2013. године, а што је Европски савет потврдио 19/20. децембра 2013, Савет је 17. децембра 2013. усвојио општи Преговарачки оквир, у складу са обновљеним консензусом о проширењу који је Европски савет усвојио у децембру 2006. и установљеном праксом. Овај оквир садржи нови приступ који је Комисија предложила у погледу поглавља о правосуђу и основним правима, правди, слободи и безбедности, као и када је реч о нормализацији односа између Србије и Косова.

10. Преговарачки оквир, који вам данас представљамо, узима у обзир искуство стечено током претходних процеса проширења, текућих преговора о приступању, као и развој правних тековина ЕУ, и има у виду достигнућа Србије

и њене специфичне карактеристике. Циљ преговора јесте да Србија у целости усвоји правне тековине ЕУ и осигура њихово пуно спровођење и примену.

11. Преговарачки оквир нарочито узима у обзир искуство стечено у погледу преговарачког поглавља о правосуђу и основним правима, и поглавља о правди, слободи и безбедности. Ова два поглавља биће разматрана у раној фази преговора како би се омогућио максималан временски период који је потребан за усвајање неопходног законодавства, успостављање институција и праћење спровођења пре него што се преговори затворе. Извештаји о скринингу које ће Комисија достављати о овим поглављима садржаће важне смернице, укључујући и смернице о задацима који треба да буду предвиђени у акционим плановима а које власти у Србији треба да усвоје, и у овим извештајима ће се налазити мерила за отварање поглавља. Поменути акциони планови којима ће се утврдити приоритети Србије када је реч о реформама треба да се израђују кроз транспарентан процес консултација са свим релевантним заинтересованим странама како би се обезбедила максимална подршка њиховом спровођењу.

12. Преговарачки оквир такође узима у обзир и континуирано ангажовање Србије и све кораке које је предузела ка постизању видљивог и одрживог унапређења у односима са Косовом. Овај процес обезбеђује да обе стране могу да наставе својим европским путем, избегавајући при том да једна другу могу ометати у овим напорима, и треба постепено да доведе до свеобухватне нормализације односа између Србије и Косова, у форми правно обавезујућег споразума до краја приступних преговора са Србијом, уз изгледе да обе стране буду у стању да у потпуности остварују своја права и испуњавају своје обавезе.

13. Правне тековине ЕУ, између осталог, садрже циљеве и начела на којима је Унија заснована, а како је утврђено у Уговору о Европској унији. Као будућа држава чланица, од вас очекујемо да се придржавате вредности на којима Унија почива. Поред тога, приступање Европској унији подразумева благовремено и делотворно спровођење целокупног корпуса законодавства ЕУ, односно правних тековина ЕУ у постојећем облику у моменту приступања ваше земље. Успостављање одговарајућих административних и правосудних капацитета од кључне је важности за испуњавање свих обавеза које проистичу из чланства.

14. Како је већ раније поменуто, Србија би могла да у средњем року буде у стању да преузме обавезе које произилазе из чланства у готово свим областима правних тековина ЕУ. **На свом путу ка приступању**, Србија ће морати да настави да улаже напоре у усклађивање свог законодавства са правним тековинама ЕУ и да обезбеди потпуно спровођење кључних реформи и прописа, нарочито у области владавине права, укључујући реформу правосуђа и борбу против корупције, независност кључних институција и даље унапређење пословног окружења; **посебну пажњу треба посветити** правима и укључивању рањивих група, нарочито Рома, као и **делотворном спровођењу прописа којима се уређује заштита права мањина, недискриминаторски приступ према националним мањинама на целој територији Србије**, као и решавање проблема дискриминације на основу сексуалне оријентације или родне припадности.

15. Србија је такође погођена глобалном економском и финансијском кризом због које је до изражаја дошла међузависност националних економија, како унутар ЕУ, тако и ван ње. У том смислу, подсећамо на значај јачања економског опоравка, као и посвећеност ЕУ да настави да пружа своју подршку у виду давања савета у вези са политикама у различитим областима и у виду финансијске помоћи. Даљи напори ка спровођењу структурних реформи, фискалне консолидације и реформи везаних за ЕУ, укључујући прихватање стратегије Европа 2020, требало би да убрза овај напредак и раст и побољша конкурентност, као и да унапреди економско управљање и помогне властима да се припреме за нове процедуре надзора у оквиру Економске и монетарне уније.

16. Регионална сарадња и добросуседски односи такође остају кључни елементи процеса проширења. Србија треба да настави да конструктивно учествује у инклузивној регионалној сарадњи и јача односе са суседским земљама. Поред тога, напредак ће се мерити и у односу на то у којој мери се Србија залаже за решавање нерешених питања и проблема наслеђених из прошлости, у складу са међународним правом и релевантним закључцима Савета, као и у складу са принципима мирног решавања спорова сходно Повељи Уједињених нација, укључујући, по потреби, обавезно поштовање надлежности Међународног суда правде или механизма арбитраже.

17. Подсетимо да ће, упоредо са приступним преговорима, Унија наставити дијалог са цивилним друштвом и сарадњу у области културе са Србијом, како би се народи међусобно приближили и обезбедила подршка грађана процесу приступања.

18. Да закључимо, на крају овог процеса на државама чланицама ће остати да одлуче да ли су се стекли услови да се преговори заврше, имајући у виду развој правних тековина ЕУ од датума почетка преговора, као и спремност Србије за чланство. Приступни преговори које данас отварамо биће захтевни. Уз вашу посвећеност, сигурни смо да имате капацитете да ове преговоре доведете до успешног завршетка. Пружаћемо вам подршку у вашим напорима и радујемо се да вам пожелимо добродошлицу као пуноправном члану Европске уније.

ПРЕГОВАРАЧКИ ОКВИР

Начела на којима се заснивају преговори

19. Преговори о приступању заснивају се на члану 49. Уговора о Европској унији (УЕУ) и, складу са тим, у обзир ће бити узети и сви релевантни закључци Европског савета, пре свега обновљени консензус о проширењу који је Европски савет усвојио у децембру 2006. и закључке усвојене на седници Европског савета одржаној у Копенхагену у јуну 1993.

20. Преговори ће се заснивати на постигнућима Србије, а динамика ће зависити од напретка који Србија оствари у погледу испуњавања услова за чланство. председавајући или Комисија, у складу са надлежностима, детаљно ће обавештавати Савет, тако да Савет може редовно да сагледава ситуацију. Унија ће, са своје стране, током трајања преговора одлучити да ли су испуњени услови за затварање преговора; ова одлука ће бити донета на основу извештаја

Комисије у ком се потврђује да је Србија испунила захтеве наведене у тачки 23. Заједнички циљ преговора је приступање. По својој природи, преговори представљају процес који нема тачно утврђено трајање и чији исход не може унапред да се гарантује.

У области Заједничке спољне и безбедносне политике, високи представник је одговоран, у сарадњи са државама чланицама и Комисијом, кад је у складу са надлежностима, за скрининг, за давање предлога у процесу преговора и редовно извештавање Савета.

21. Отварање преговора заснива се на чињеници да Србија поштује вредности на којима се Унија заснива, а који су наведени у члану 2. Уговора о Европској унији, и посвећена је њиховом промовисању, а то су поштовање људског достојанства, слободе, демократије, једнакости, владавине права и поштовање људских права, укључујући права припадника мањина.

Преговори се такође отварају на основу тога што је Србија постигла висок степен усклађености са критеријумима за чланство, пре свих политичких критеријумима које је Европски савет утврдио на седници одржаној у Копенхагену 1993. и условима Процеса стабилизације и придруживања које је Савет установио 1997. године. Унија очекује од Србије да настави да ради у правцу пуног испуњавања поменутих критеријума и услова, као и да обезбеди пуно спровођење кључних реформи и законодавства, нарочито у погледу реформе правосуђа, борбе против корупције и организованог криминала, реформе државне управе, независности кључних институција, слободе медија, заштите мањина и борбе против дискриминације.

Унија и Србија ће наставити интензиван политички дијалог. Комисија ће наставити пажљиво да прати напредак у остваривању свих критеријума за чланство и позива се да настави са редовним извештавањем Савета о томе.

22. У случају да Србија озбиљно и континуирано крши вредности на којима је Унија заснована, Комисија ће, на сопствену иницијативу или на захтев једне трећине држава чланица, дати препоруку за привремени прекид преговора и предложити услове за њихово евентуално обнављање. Након што саслуша ставове Србије, Савет ће квалификованом већином донети одлуку о датој препоруци, да ли да привремено прекине преговоре и о условима за њихово обнављање. На Међувладиној конференцији државе чланице ће поступити у складу са одлуком Савета, не доводећи у питање опште правило једногласности на међувладиним конференцијама. О овоме се обавештава Европски парламент.

23. Напредак преговора зависиће од напретка који Србија оствари у припремама за чланство, а у оквиру економске и социјалне конвергенције. Овај напредак нарочито ће се мерити на основу следећих захтева:

- Критеријуми из Копенхагена, који предвиђају следеће услове за чланство:

- стабилност институција које гарантују демократију, владавину права, поштовање људских права и заштиту мањина;
 - постојање функционалне тржишне привреде, као и способност да се носи са притиском конкуренције и тржишних кретања у оквиру Уније;
 - способност да се преузму обавезе које произилазе из чланства, укључујући прихватање циљева политичке, економске и монетарне уније, и административни капацитет неопходан за делотворну примену и спровођење правних тековина ЕУ.
- Услови одређени Процесом стабилизације и придруживања, који остаје заједнички оквир за односе са свим државама Западног Балкана до њиховог приступања, а пре свега посвећеност Србије очувању добросуседских односа и очекивање од Србије да пружи велики допринос унапређењу регионалне сарадње, а у складу са Солунском агендом за Западни Балкан усвојеном у јуну 2003. године и узимајући у обзир релевантне закључке Савета.
- Континуирано ангажовање Србије, у складу са условима Процеса стабилизације и придруживања, у циљу видљивог и одрживог унапређења односа са Косовом*. Овај процес ће обезбедити да обе стране могу да наставе својим европским путем, избегавајући да једна другу блокирају у овим напорима, и треба постепено, до краја приступних преговора са Србијом, да доведе до свеобухватне нормализације односа између Србије и Косова, у форми правно обавезујућег споразума у намери да ће обе стране бити у стању да у потпуности остварују своја права и испуњавају своје обавезе.

Посебно, од Србије се очекује да континуирано:

- а) у доброј вери спроводи све споразуме постигнуте у оквиру дијалога са Косовом;
- б) у потпуности поштује принципе инклузивне регионалне сарадње;
- в) кроз дијалог и у духу постизања компромиса реши друга нерешена питања, на основу практичних и одрживих решења и да сарађује са Косовом о неопходним техничким и правним питањима;

* Ово означавање не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом СБ УН 1244/99 и Мишљењем МСП-а о проглашењу независности Косова.

- г) делотворно сарађује са ЕУЛЕКС-ом и активно доприноси пуном и неометаном спровођењу ЕУЛЕКС-овог мандата на целом Косову.

Питање нормализације односа између Србије и Косова разматраће се у оквиру поглавља 35 „Остала питања“ као посебна ставка којом се треба бавити у раној фази преговора, као и током целог процеса преговарања, а у посебно оправданим случајевима и у оквиру других релевантних поглавља, како је прецизирано у ставу 38. у даљем тексту.

- Обавеза Србије да било какве спорове у вези са границом решава уз поштовање принципа мирног решавања спорова, у складу са Повељом Уједињених нација, укључујући, по потреби, поштовање обавезне надлежности Међународног суда правде или механизма арбитраже.
- Испуњавање обавеза Србије предвиђених Споразумом о стабилизацији и придруживању, као и напредак који Србија оствари у решавању проблематичних области на које се укаже у Мишљењу Комисије.

24. Мора бити обезбеђена општа равнотежа у погледу напретка преговора у оквиру свих поглавља. С обзиром на повезаност између поглавља „Правосуђе и основна права“ и „Правда, слобода и безбедност“ и вредности на којима је Унија заснована, као и имајући у виду њихов значај за спровођење правних тековина ЕУ у свим областима, уколико напредак у оквиру поменутих два поглавља буде у значајном заостатку у односу на целокупан напредак преговора, и након што спроведе све друге расположиве мере, Комисија ће, на сопствену иницијативу или на захтев једне трећине држава чланица, предложити да не препоручи отварање и/или затварање других преговарачких поглавља, као и да прилагоди повезане припремне активности, према потреби, док се неравнотежа у оствареном напретку не реши. Савет ће одлучивати квалификованом већином о таквом предлогу, као и о условима под којима ће се обуставити спровођење предузетих мера. Државе чланице ће на Међувладиној конференцији поступати у складу са одлуком Савета, не доводећи у питање опште правило једногласности на Међувладиној конференцији.

25. Процедура наведена у ставу 24. примењиваће се *mutatis mutandis* у случају да напредак у области нормализације односа са Косовом, која ће бити предмет поглавља 35, значајно заостаје за укупним напретком преговора, а да је разлог томе пропуст Србије да поступа у доброј вери, нарочито када је реч о примени споразума који су постигнути између Србије и Косова.

26. До момента приступања, од Србије ће се захтевати да поступно усклађује своје политике према трећим државама, као и своју ставове у оквиру међународних организација са политикама и ставовима које усвоји Унија и њене државе чланице.

27. Србија мора да прихвати резултате било којих других приступних преговора онакве какви јесу у моменту њеног приступања.

28. Проширење би требало да ојача процес континуиране интеграције у којој учествују Унија и њене државе чланице. Треба уложити све напоре да се заштити кохезија и делотворно функционисање Уније. У складу са закључцима Европског савета усвојеним у децембру 2006. године, у којима се наглашава значај тога да Унија може да одржава и продубљује сопствени развој, динамика проширења мора узети у обзир капацитет Уније да прихвати нове чланице, што је важан фактор за опште интересе како Уније, тако и Србије.

29. Упоредо са приступним преговорима, Унија ће наставити дијалог са цивилним друштвом и сарадњу у области културе са Србијом, како би се народи међусобно приближили и обезбедила подршка грађана процесу приступања.

30. Како би се повећало поверење јавности у процес проширења, одлуке ће се доносити на што отворенији начин у циљу обезбеђења веће транспарентности. Интерне консултације и расправе биће заштићене у оној мери у којој је то неопходно да би се заштитио процес одлучивања, а у складу са прописима ЕУ о приступу јавности документима у свим областима деловања Уније.

Садржина преговора

31. Приступање подразумева прихватање права и обавеза на којима се заснива Унија, као и њеног институционалног оквира познатог под називом „правне тековине“ Уније. Србија ће морати да примени овај оквир у његовом постојећем облику у тренутку приступања. Поред тога, осим усаглашавања законодавства, приступање подразумева благовремено и делотворно спровођење правних тековина, укључујући њихову примену. Правне тековине се непрестано развијају, а посебно обухватају:

- садржај, начела, вредности и политичке циљеве Уговорâ на којима се Унија заснива;
- акте које су органи донели у складу са Уговорима, као и судску праксу Суда правде Европске уније;
- све друге акте, било да су правно обавезујући или не, који су донети у оквиру Уније, као што су међуинституционални споразуми, резолуције, изјаве, препоруке, смернице;
- међународне споразуме које је закључила Унија, или Унија заједно са својим државама чланицама, као и споразуме које државе чланице међусобно закључе, а тичу се активности Уније.

Напред наведено се примењује *mutatis mutandis* на Уговор о оснивању Европске заједнице за атомску енергију (Евроатом), као и на све акте и споразуме који су закључени у складу са њим или у оквиру тог уговора, коме ће Србија такође приступити.

Србија ће морати да изради преводе правних тековина ЕУ на српском језику благовремено пре самог приступања, а мораће и да обучи довољан број

усмених и писмених преводилаца неопходних за адекватно функционисање органа ЕУ након приступања Србије.

32. Проистекла права и обавезе, које ће Србија у њиховој целости морати да преузме као држава чланица, подразумевају престанак важења свих постојећих билатералних споразума између Србије и Уније, као и свих других међународних споразума које је Србија закључила, а који су неспојиви са обавезама из чланства.

33. Прихватање од стране Србије права и обавеза које проистичу из правних тековина може да изискује прилагођавање тековинама и може, у изузетним случајевима, да створи потребу за прелазним мерама које се морају дефинисати током приступних преговора. Све одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању које одступају од правних тековина не могу се сматрати преседанима у приступним преговорима.

Када је то неопходно, биће договорена одређена прилагођавања правним тековинама на основу начела, критеријума и параметара који су садржани у самим правним тековинама, а које су државе чланице примениле када су усвајале те тековине, али и узимајући у обзир специфичности Србије.

Унија може да пристане на захтеве Србије за прелазним мерама, под условом да су оне ограничене временски и у домањају, као и да их прати план са јасно дефинисаним фазама примене правних тековина. У областима које се односе на проширење унутрашњег тржишта, регулаторне мере треба спровести брзо, а прелазни периоди треба да буду кратки и малобројни; када су неопходна већа усклађивања која изискују значајне напоре, укључујући обимне финансијске издатке, могу се предвидети адекватни прелазни аранжмани који ће бити део континуираног, детаљног и финансијски дефинисаног плана усаглашавања. У сваком случају, прелазни аранжмани не смеју да обухватају измене правила и политика Уније, да ремете њихово редовно функционисање, нити да доведу до значајних поремећаја конкуренције. С тим у вези, морају се узимати у обзир интереси како Уније, тако и Србије. Прелазне мере и посебни аранжмани, нарочито заштитне клаузуле, могу бити договорени и у интересу Уније, а у сагласности са другом алинејом става 23. Закључака Европског савета од 16/17. децембра 2004. године.

34. Током приступних преговора неће бити потребно да се утврде детаљна техничка прилагођавања правним тековинама. Она ће бити припремљена у сарадњи са Србијом и органи Уније ће их усвојити благовремено у односу на њихово ступање на снагу у моменту приступања.

35. Од тренутка приступања, Србија ће учествовати у економској и монетарној унији као држава чланица за коју важи одступање, и усвојиће евро као своју националну валуту након што Савет донесе одлуку којом се то налаже, а која се заснива на процени да ли Србија испуњава неопходне услове. Преостали део правних тековина у овој области у целости се примењује од момента приступања.

36. Када је реч о области правде, слободе и безбедности, чланство у Европској унији подразумева да Србија у потпуности прихвата целокупне

правне тековине у овој области, укључујући шенгенске правне тековине. Међутим, део ових тековина ће се примењивати у Србији тек након што Савет донесе одлуку да обустави контроле лица на унутрашњим границама, а која ће бити донета на основу одговарајуће оцене спремности Србије за примену Шенгена, узимајући у обзир извештај Комисије којим се потврђује да Србија наставља да испуњава обавезе преузете у приступним преговорима, које су релевантне за шенгенске правне тековине.

37. У свим областима правних тековина Србија мора да обезбеди да њене институције, управљачки капацитети и административни и правосудни системи буду довољно оснажени како би могли делотворно да примењују правне тековине, или како случај налаже, да буду у стању да правне тековине примене делотворно и благовремено пре самог приступања. На општем нивоу, за то је неопходна функционална и стабилна државна управа која почива на ефикасним и непристрасним државним службеницима, као и независан и ефикасан правосудни систем. Конкретније, то изискује неопходне капацитете и структуре за ваљано управљање средствима ЕУ и њихову ефикасну контролу, у складу са правним тековинама. Како би помогла Србији да побољша своје институције, управљачке и капацитете за спровођење, као и административни и правосудни систем, што подразумева и борбу против корупције и организованог криминала, а за усаглашавање са правним тековинама ЕУ у овим областима, ЕУ ће Србији пружити техничку помоћ, користећи расположива претприступна средства у пуном обиму.

38. У свим областима правних тековина, Србија мора да обезбеди да њен став о статусу Косова не ствара никакву препреку нити омета примену правних тековина. Било каква препрека решаваће се у току преговора у оквиру одговарајућег поглавља правних тековина. У напорима да усагласи своје законодавство са правним тековинама ЕУ, Србија је посебно дужна да обезбеди да донети прописи, укључујући њихов географски опсег, нису у супротности са свеобухватном нормализацијом односа са Косовом.

Процедуре преговарања

39. Суштина преговора биће предмет Међувладине конференције на којој учествују државе чланице, са једне стране, и Србија, са друге стране.

40. Комисија ће спровести званичан процес аналитичког прегледа (скрининга) правних тековина како би их објаснила властима у Србији, као и да би оценила у којој мери је Србија припремљена за отварање преговора у појединачним областима и да би стекла прелиминарни увид у питања која ће се највероватније појавити током преговора.

41. За потребе скрининга и преговора који га следе, правне тековине биће рашчлањене на одређен број поглавља од којих свако покрива одређену област политике ЕУ. Списак ових поглавља наведен је у Прилогу. Било који став који Србија или ЕУ изрази о одређеном поглављу преговора ни на који начин неће довести у питање став који се може заузети о другим поглављима. Области политике у којима је потребан озбиљан напор Србије у усаглашавању законодавства са правним тековинама и обезбеђивању њиховог спровођења и примене биће разматране у раној фази приступних преговора. Такође, договори у појединачним поглављима постигнути у току преговора, чак и они делимични, не могу се сматрати коначним све док се не постигне општи договор за сва поглавља.

42. Ослањајући се на Мишљење Комисије о захтеву Србије за чланство, на Извештаје о напретку који су следили, а нарочито на информацијама које Комисија прибави у току скрининга, Савет ће једногласно, на предлог Комисије, утврдити мерила за привремено затварање и, по потреби, за отварање сваког поглавља. За поглавља „Правосуђе и основна права“ и „Правда, слобода и безбедност“, биће утврђена и прелазна мерила у складу са истом процедуром. Унија ће доставити та мерила Србији. У зависности од поглавља, прецизна мерила ће се нарочито односити на усаглашавање законодавства са правним тековинама и на задовољавајући учинак у спровођењу кључних елемената правних тековина, што указује на постојање адекватних административних и правосудних капацитета. Где се покаже релевантим, мерила ће обухватати и испуњење обавеза на основу Споразума о стабилизацији и придруживању, а нарочито оних обавеза које одсликавају захтеве садржане у правним тековинама.

43. Имајући у виду изазове који предстоје и дугорочну природу реформи, поглављима „Правосуђе и основна права“ и „Правда, слобода и безбедност“ би се требало бавити у раној фази преговора како би се омогућило максимално време за усвајање неопходних прописа, успостављање институција и постизање задовољавајућег учинка у спровођењу пре затварања преговора. Ова поглавља ће бити отворена на основу акционих планова које власти у Србији треба да усвоје. Извештаји о скринингу које ће Комисија припремати о овим поглављима садржаће суштинске смернице, укључујући и смернице о задацима које треба навести у акционим плановима српских власти, а који ће представљати мерила за отварање поглавља. Када то оправдавају изузетне околности које настану у току процеса скрининга, Савет или Комисија, свако у складу са својом улогом, могу да одреде да акциони планови треба да садрже мере којима ће се утврђени недостаци решити у одређеном временском року, а где је то неопходно, може се

захтевати хитност. Када Савет утврди, на основу процене Комисије, да су мерила за отварање преговора испуњена, Савет ће донети одлуку о отварању ових поглавља и утврдити прелазна мерила у оквиру преговарачких позиција ЕУ. Ова прелазна мерила ће се, по потреби, посебно односити на усвајање прописа и успостављање и јачање административних структура, као и на прелазне резултате у спровођењу, а такође ће бити блиско повезана са активностима и главним резултатима спровођења акционих планова. Након тога, Савет ће у прелазној позицији утврдити мерила за затварање поглавља, у којима се захтева стваран резултат у спровођењу реформи.

44. Комисија ће редовно обавештавати Савет и два пута годишње ће подносити извештаје Савету о оствареном напретку у преговорима у оквиру поглавља „Правосуђе и основна права“ и „Правда, слобода и безбедност“. Уколико дође до проблема у току преговарања ова два поглавља, Комисија може током читавог процеса да предложи ревидирана мерила, укључујући нове и измењене акционе планове или друге корективне мере, по потреби. С тим у вези, било које мере којима би се мењала претприступна помоћ могу бити предузете само уз поштовање важећих правила и процедура.

45. Када је реч о питању нормализације односа Србије и Косова, која треба да се разматра као посебна ставка у оквиру поглавља 35 „Остала питања“, процедуре сличне онима утврђеним у ст. 42, 43 и 44 примењиваће се *mutatis mutandis*, уз посебан нагласак на утврђивању и ревидирању прелазних мерила, узимајући у обзир и напредак у нормализацији ових односа.

46. Комисија и Високи представник ће пажљиво и континуирано пратити напоре које Србија улаже у циљу нормализације односа са Косовом и о овом питању, које ће се разматрати у оквиру поглавља 35, извештаваће Савет по потреби, а најмање два пута годишње.

47. У случајевима да преговори трају дужи временски период, или када се одређено поглавље поново разматра како би се уградили нови елементи, као што су нове правне тековине, могу се ревидирати и постојећа мерила.

48. Од Србије ће се захтевати да назначи своју позицију у односу на правне тековине и да извештава о напретку који постиже у испуњавању мерила, између осталог достављањем поузданих и упоредивих статистичких података о спровођењу реформи, по захтеву. Динамику преговора одредиће исправан пренос правних тековина у правни систем Србије, као и, по потреби, спровођење правних тековина, укључујући делотворну и ефикасну примену кроз одговарајуће административне и правосудне структуре.

49. У том циљу, Комисија ће детаљно пратити напредак Србије у свим областима, користећи све расположиве инструменте, укључујући експертске мисије на терену организоване од стране или у име Комисије и дијалог у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању. У току преговора Комисија ће редовно обавештавати Савет о напретку који је Србија постигла у појединачним областима, а нарочито када буде представљала нацрте заједничких позиција ЕУ. Савет ће узимати у обзир ове оцене када буде одлучивао о наредним корацима у вези са преговорима у одређеном поглављу. Поред информација које ЕУ може затражити за потребе преговора о сваком поглављу, а које ће Србија доставити

Конференцији, од Србије ће се захтевати да настави да редовно пружа детаљне, писане информације о напретку у усаглашавању са правним тековинама и њиховом спровођењу, чак и након привременог затварања поглавља. Код привремено затворених поглавља, Комисија може да предложи поновно отварање преговора, а нарочито у случајевима када Србија није испунила важна мерила или извршила своје обавезе.

ПРИЛОГ I ПРИЛОГА

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕГОВОРЕ И ЊИХОВА ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Председавање

У складу са праксом на пољу билатералних преговора између две делегације, од којих сваку предводи шеф делегације, не поставља се питање избора председавајућег конференције.

Практични део председавања састанцима обављаће шеф делегације Уније у својству шефа делегације домаћина.

2. Учесталост састанака на нивоу министара и на нивоу заменика – формирање радних група

Планирано је да се на сваких шест месеци одржи најмање један састанак на министарском нивоу и на нивоу заменика, уз разумевање да се учесталост може изменити уколико се појави потреба за тим.

Преговори ће остати централизовани на министарском нивоу и нивоу заменика. Формирање радних група не би требало планирати, осим у циљу постизања објективних захтева преговора. Свака таква радна група обављаће активности под надлежношћу заменика, а на основу јасно дефинисаних описа послова и задатака и у складу са одређеним временским роковима.

3. Место одржавања састанака

Састанци ће се одржавати у Бриселу, али током априла, јуна и октобра сви састанци на министарском нивоу одржаваће се у Луксембургу.

4. Организација

(а) Секретаријат

Услуге секретаријата Конференције пружаће, под надлежношћу генералног секретара Савета Европске уније или његовог представника, тим који ће чинити званичници Генералног секретаријата Савета и званичници које именује делегација Србије.

(б) Оперативни трошкови Конференције

Свака страна ће сносити своје путне и пратеће трошкове, као и плате особља који су стављени на располагање Секретаријату.

Оперативни трошкови Конференције (закуп, канцеларијски намештај и прибор, телекомуникације, усмено и писмено превођење, помоћно особље ангажовано за потребе конференције, итд.) измириваће се из средстава аванса који обезбеђује Савет Европске уније.

Ови трошкови ће бити предвиђени у буџету Савета под посебном буџетском ставком.

Генерални секретаријат Савета ће, како је прикладно, поднети Конференцији годишњи извештај о финансијском управљању који се тиче оперативних трошкова. Ови трошкови ће бити подељени између учесника у складу са процедурама које ће заједнички усагласити.

(в) Припрема докумената за састанак

Не доводећи у питање друга посебна документа која се могу затражити од Секретаријата да их изради, представљени модалитети су усвојени уз разумевање да, по потреби, могу да се измене након стеченог искуства.

(г) Састанци на министарском нивоу

Након сваког састанка, припрема се сажетак закључака чију финалну верзију треба да припреме заменици на основу нацрта који достави Секретаријат, који се на следећем састанку на нивоу министара подноси на одобрење.

(д) Састанци на нивоу заменика

- Припрема сажетка закључака након сваког састанка.
- Припрема извештаја који се подносе на састанцима на министарском нивоу, по потреби, на основу нацрта које доставља Секретаријат Конференције.

(ђ) Радне групе

- Припрема извештаја за заменике на основу нацрта које доставља Секретаријат Конференције.

ПРЕЛИМИНАРНА ИНДИКАТИВНА ЛИСТА НАСЛОВА ПОГЛАВЉА

(Напомена: Ова листа ни на који начин не доводи у питање одлуке које ће се доносити у одговарајућој фази преговора, а које се односе на редослед којим ће се предвиђене теме разматрати.)

1. Слободно кретање роба
2. Слободно кретање радника
3. Право пословног настањивања и слобода пружања услуга
4. Слободно кретање капитала
5. Јавне набавке
6. Право привредних друштава
7. Право интелектуалне својине
8. Политика конкуренције
9. Финансијске услуге
10. Информационо друштво и медији
11. Пољопривреда и рурални развој
12. Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика
13. Рибарство
14. Транспортна политика
15. Енергетика
16. Опорезивање
17. Економска и монетарна политика
18. Статистика
19. Социјална политика и запошљавање
20. Предузетничка и индустријска политика

21. Трансевропске мреже
22. Регионална политика и координација структурних инструмената
23. Правосуђе и основна права
24. Правда, слобода и безбедност
25. Наука и истраживање
26. Образовање и култура
27. Животна средина и климатске промене
28. Заштита потрошача и заштита здравља
29. Царинска унија
30. Економски односи са иностранством
31. Спољна, безбедносна и одбрамбена политика
32. Финансијска контрола
33. Финансијске и буџетске одредбе
34. Институције
35. Остала питања